

Европейски съюз

БЮЛЕТИН

№ 5

**ПРОЕКТИ С ПОГЛЕД КЪМ
МИНАЛОТО, С МИСЪЛ ЗА
БЪДЕЩЕТО**

Настоящият бюлетин е изготвен от Сдружение „Местна инициативна група Кирково-Златоград“ с финансовата подкрепа на Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020, мярка 19,4 – „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“, във връзка със Споразумение № РД 50-41 /27.04.2018 за изпълнение на Стратегия за водено от общностите местно развитие за общините Кирково и Златоград.

Съдържание	1
ПРЕДИСЛОВИЕ	3
„МИР“ за Красиво Старцево	4
Сдружение „КЗ Ултра“ - партньор в популяризирането на Златоград	12
"Учим се от миналото, живеем в настоящето и създаваме нашето бъдеще"	25
Заключение	35

Отговорност за съдържанието носи изцяло и единствено МИГ Кирково-Златоград и при никакви обстоятелства не може да се приема, че отразява официалната позиция на Европейската комисия или на Управляващите органи на ПРСР 2014-2020г, ОПИК 2014-2020г, ОПРЧР 2014-2020г, или ДФ "Земеделие".

ПРЕДИСЛОВИЕ

Отново се радваме на поредната „порция“ успешни проекти, които са изпълнени по подхода „Водено от общностите местно развитие“. Този подход, както и възможността да се реализират проекти по различни програми чрез МИГ Кирково-Златоград, позволи на повече фирми и организации да инвестират на местно ниво в оборудване, човешки капитал и инфраструктура.

В предните броеве на бюлетина споделихме за различен поглед към проекта и неговите продукти – пътят на проекта, печелившата идея, постиженията и трудностите, предизвикателствата и възможностите, свързани с проектите чрез МИГ. В настоящия - пети брой на Бюлетина, акцентираме върху друг аспект на Проекта - **„поглед към миналото и мисъл за бъдещето“**, чрез конкретни изпълнени идеи за насърчаване на туризма, за инвестиране в богатото културно наследство и природно богатство на територията на Община Кирково и Община Златоград.

Представените проекти са на местни сдружения и образователни институции. На пръв поглед финансирането по тях за мнозина би се сторило незначително. Но от МИГ оценяваме тези проекти като изключително успешни и позитивни, защото:

- Подкрепят интересни идеи;
- Дават шанс тези идеи да се превърнат в реалност;
- Ангажират много участници, като доброволци, а впоследствие и като посланици на събитието;
- Предоставят изключителни възможности за популяризиране на територията;
- Привличат допълнителни ресурси за успешното изпълнение;
- Провокират участници и гости да се радват, усмихват и споделят.

Ние от МИГ се радвахме и забавлявахме с тези идеи.

Наследете им се и вие!

„МИР“ за Красиво Старцево

„МИР“ или Сдружение "Местни инициативи за развитие" е местна неправителствена организация, която стимулира инициативи и акции на млади хора в подкрепа за местното развитие на Старцево и цялата община. Обединява хора с разнообразни интереси, образование и професии, мотивирани от идеята да помагат и да подобряват условията на живот. Работи за засилване на местната идентичност и повишаване привлекателността на района като предпоставка за развитие на културен туризъм. Създава дълготрайни партньорства за развитието на социално значими инициативи. Добре дошъл в Сдружението е този, който намира смисъл в правенето на добро. Такива са техните съмишленици – даващи идеи, но и участващи в изпълнението им. Сдружението е част от популярната група „Красиво Старцево“, демонстриращо гражданска активност и пряко участие при решаване на местни проблеми и за представяне характерния облик и идентичност на територията.

По интересните кампании, осъществени или инициирани от „МИР“

Старцево са свързани с организиране традиционния празник на Старцево, облагородяване на обществените градинки с цветен летен и зимен разсад, поставяне на табелата на входа на селото, организиране на Коледни тържества, празнични чествания и много други.

През 2021 г. Сдружение МИР изпълнява проект за популяризиране на природното богатство и културно

наследство по едноименната мярка 7.5.1 чрез МИГ Кирково-Златоград. Наименованието му е „ВАЛОРИЗАЦИЯ НА МЕСТНОТО КУЛТУРНО И ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗЪМ“. Зад това витиевато название се крие проект, който преоткрива характерни белези на местната идентичност (природни богатства, исторически забележителности, местни говори, песни, обичаи и др), които да бъдат „изчистени“ от праха на времето, преоткрити, представени и популяризирани за съвременниците и съхранени за потомците. Свързан е с опазване на традиции и наследствени ценности, Проектът се вписва изцяло в тематиката на бюлетина: „С поглед към миналото, с мисъл за бъдещето“.

„Много сме щастливи, че имаме възможността и подкрепата на МИГ „Кирково – Златоград“ да реализираме проект, чрез който ще продължим дейностите си – споделя Ева Бодурова-

Председател на Местни инициативи за развитие. - Чрез проекта създаваме и оборудваме Е-работилница и място, където да провеждаме срещите си, да правим проучвания, да организираме събития. До сега разчитахме на любезното съдействие на Читалището или Кметството. Дейностите, предвидени в проекта, разширяват възможностите ни за ангажиране и включване на младите хора в търсене и проучване на местната идентичност. „Културното и природно наследство на моя край – визуални маркери на памет“ емоционално ангажира младите хора, които съвместно с етнолог и историк да създадат продукт, който да популяризира местните и природни ценности в отговор на нарастващото търсене на автентични туристически преживявания. Постигаме го чрез проекта.“

Проектът предвижда следните три инициативи, насочени към природното богатство и културното наследство:

- "Създаване на работилница за Е – краезнание“ към сдружението, която да бъде оборудвана (вкл. с мобилна фотоизложба) и обзаведена, да предразполага за различни форми за изучаване, съхранение и експониране на местната идентичност;
- "Екологично възпитание в действие" – кампания, насочена към опазване на природното наследство;
- Подготовка, организация и провеждане на конкурс на тема: "Културното и природното наследство на моя край - визуални маркери на памет" – ориентиран към опазване и социализиране на културното наследство;

В дейностите участват пряко 75 лица, които са включени в обучения, свързани с опазване на природното наследство на територията.

В другите планирани инициативи: създаване на работилница за Е – краезнание към Сдружението и провеждане на конкурс на тема:

"Културното и природното наследство на моя край - визуални маркери на памет" са въввлечени пряко над 120 младежи и още толкова, които се чувстват като такива.

КАК СДРУЖЕНИЕТО НАМЕРИ ОБЩОВАЛИДНА ФОРМУЛА ДА РЕАЛИЗИРА ЧАСТ ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОЕКТА?

Инициатива: Конкурс на тема: "Културното и природното наследство на моя край - визуални маркери на памет" вече е реализирана.

Този конкурс е част от кампанията на „Красиво Старцево“. Идеята на инициативата е с общи усилия жителите на населеното място да подобрят средата за живот и паралелно с това да се създадат благоприятни условия за поминък и селски туризъм.

За изпълнението на Дейността екипа на МИР изготви Регламент за участие и провеждане на конкурс по проект BG06RDNP001-19.202-006-C01 на тема "Културното и природно наследство на моя край - визуални маркери на памет"

Конкурсът отправя предизвикателство по изготвяне на тематичен продукт по посочената тема, в две категории:

- ~ Изработка на плакат (картичка) – **първа категория;**
- Създаването на видеоклип или мултимедийна презентация – **втора категория.**

Независимо от избраната категория, участниците успяха да пресъздадат по креативен и оригинален начин една от формите на местното културно наследство, включваща материалното наследство - артефакти, облекла, археологически обекти и/или нематериално наследство - обичаи и традиции, традиционни занаяти и природното наследство на село Старцево, община Златоград:

По първата категория, участниците имаха свободата сами да изберат стила на рисуване, писане и цялостно оформление на плаката, като освен употребата на традиционни художествени материали и техники, бе допустимо и използването на графични компютърни програми.

При изготвянето на мултимедийните продукти, организаторите от Сдружение МИР допускат „умерена“ редакция, ненатрапчиво изрязване, корекция на цветовете и ретуширане, без прилагане на специални ефекти и компютърно генерирани изображения .

Организаторите предвидиха:

- ~ Парична награда от 500 лева за победителя в първа категория.

~ Парична награда от 1000 лева за победителя във втора категория.

Условието за участие в конкурса беше без ограничения във възрастта и при спазване на ЗЗЛД. Конкурсът беше проведен при спазване на всички предварително зададени указания и механизми за онлайн участие в конкурса.

В категория Клип/Презентация постъпиха седем предложения. В другата категория, за плакат/картичка, също имаше 7 номинации. Окончателните резултати бяха обявени на Facebook страницата на КРАСИВО СТАРЦЕВО на 13.08.2021 г. Награждаването бе по време на празника на Старцево - 14 август 2021г. и бе съпроводено с редица други съпътстващи прояви.

Конкурсът „Културното и природното наследство на моя край - визуални маркери на памет“ емоционално ангажира младите хора да

създадат продукт, който да популяризира местните културни и природни ценности в отговор на нарастващото търсене на автентични туристически преживявания и повишаващия се интерес към опазване на природната среда.

Също така, за първи път на 14 август на празника на Старцево бяха показани исторически артефакти, свързани с крепост Света Неделя Старцево, интересни природни форми от Тракийско Светилище Белите Камъни. Редки книги за билколечението, намерени на връх близо до селото, където навремето посветен в лечителското изкуство жител на Старцево е лекувал хора от цяла България. Тези книги бяха композирани на специален щанд „Чудесата на Корените“.

Щандът „Чудесата на корените“ (Пазители на старото знание) Старцево беше посетен от много хора. С гости от добруджанския край бяха проведени беседи по теми археология, история, знаци и символи, лечебни растения. По интересен начин беше представен знака на рода ДУЛО. А книгите, които бяха показани на тема билколечение, бяха оценени като истинско съкровище.

Отличията и наградите в конкурса "Културното и природното наследство на моя край - визуални маркери на памет" завоюваха:

– Теодора Цанова- Първа категория – изработка на картичка

– Йоана Димитрова - Първа категория – изработка на плакат

– танцов клуб „ЕЛИАС“ с

ръководител Мария Контилова - Втора категория – рекламен клип

Но истинските победители бяха участниците и гостите за празника на Старцево, които имаха възможност да се потопят в една неповторима атмосфера, сътворена от съвместните усилия на местна власт, Красиво Старцево, читалищни самодейци и хора, обичащи родното си място.

Ето част от техните отзиви:

Благодарим на всички, които се включиха в кампанията купи-дари. Благодарение на вас в сметката на сдружението ще постъпят нови 2410.56лв Това е чистата сума след всички разходи свързани със записа на диска, изработката на сувенирите и тениските.

Мая Сантова

Здравейте,

Искам да изкажа огромна благодарност към всички, които донесоха и дариха храна, с която почерпихме всички гости. Докажахте, че старцевци са с големи сърца.

Поклон пред огромния труд на Теменужка Кичукова, [Julia](#)

[Kontilova](#), [Лилия Кетупова](#), [Роксена Читакова](#), [Виргиния Сантова](#), [Даниел Мерков](#), [Zvezdelina Basheva](#) и [Стефан Мерков](#) и кмета [Румен Биндев](#)!

Благодаря ви от сърце 🙏🙏🙏

Благодаря на момичета и момчета, които се включиха активно в раздаването на храната и на възстановката на меджъ-та!

Благодаря на доброволците - [Denis](#) [Denislav Veizov](#), [Zahari Filipov](#), [Slavi Slavnia](#), [Plamen Krasimirov](#), които всеотдайно помагаша.

Благодаря на [Julien Tatarov](#) за много добрата организация на футболния турнир и на всички участници в него.

Старцево ще пребъде ❤️

Valeriya Georgieva

Тази година ми се напълни сърцето, това оживление и тези лица ми липсваха ❤️❤️❤️

Страхотна топлина за година време

Стефон Мерков *От името на всички доволни от празника жители и гости на село Старцево, искам да изкажа благодарност и признателност към ръководството на "Красиво Старцево" за добрата организация и специално към Мая, която нито за миг не пожали сили и време в името на един по-добър празник. Също така огромни благодарности към Кметство Старцево и всички спонсори, които финансираха мероприятиято. И накрая, но не на последно място искам безкрайно да благодаря на всички хора, които загърбиха своите ангажименти и отделиха от времето и средствата си, за да допринесат по един или друг начин за един наистина по-различен празник. Хора, без Вас този празник нямаше да е това, което е. Знам, че никой от вас не го прави за облага, а единствено заради да се запазят цветните багри и живината на Старцево. Това Ви отличава от всички безразлични и придава на лицата Ви сияние и красота.*

СДРУЖЕНИЕ "МЕСТНИ ИНИЦИАТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ"

Телефон: 0896 875478,

E-mail: sdrujenie_mir@abv.bg

ПРОЕКТ: „Валоризация на местното културно и природно наследство за развитие на туризъм“, финансиран по ПРСР чрез МИГ –Кирково-Златоград, Мярка 7.5.1 „Инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ Кирково - Златоград”

Стойност: 13 380.96 лв, Ръководител на проекта: Евелина Бодурова

„КЗ УЛТРА – КОРОНА ОТ ЗЛАТО“

Сдружение „КЗ Ултра“ -
партньор в популяризирането на
Златоград"

Топло време, емоционални участници, красива природа, любезни доброволци, много приятни изненади и чудесна организация. Така от МИГ Кирково-Златоград усетихме атмосферата на Маратона КЗ Ултра, организиран от Сдружение „КЗ Ултра“. Радваме, че сме допринесли за успешния продукт чрез проекта на Сдружението по мярка 7.5.1 на МИГ. Символично, за нас проект „**КЗ УЛТРАМАРАТОН**“ е проекта „С мисъл към бъдещето“. Защото чрез него виждахме и спортен дух, и желание за победа, и толерантност, и екипност, и доброволчество, и Кауза! През дните на Маратона – състезатели, доброволци, организатори, спонсори, зрители бяха **Приятели!** Приятели, които се радваха, наслаждаваха и усмихваха. Които споделяха своите впечатления, снимки и усещания. Които бяха „взели със себе си“ частица от Златоград и Родопите, която да пренесат към дома си. И да очакват с нетърпение датата на следващия КЗ Ултра в Златоград – 17.09.2022 г.

Какво се случи? За трета поредна година станахме свидетели на атрактивно за Златоград събитие. На 25 септември 2021 г., на централния площад на града, бе даден старт на КЗ Ултрамаратон по трасета с дължини 23км, 53км и 85 км, в който премериха сили едни от най-известните състезатели на дългите дистанции и много любители. Първата година, в състезанието се включиха 300 участника, а през 2020 г., техният брой се покачи на 600 бегачи от 12 държави. Тази година, броят на бегачите бе 680 от 10 държави: България, Македония, Полша, Италия, Франция, Германия, Белгия, Великобритания, САЩ, Украйна.

Златоград вдъхнови създателите на маратона КЗ ULTRA - GOLD BORDER RACE със своята магнетичната природа и богата история. Градът има много исторически и архитектурни наследства, които привличат множество туристи. Златоград става известен като град,

който изпраща своя народна песен „Излел е Дельо хайдутин“ като послание към други цивилизации. Чрез трите маршрута, създателите на КЗ ULTRA - GOLD BORDER RACE показват необикновено красивата природа на Родопите и предлагат незабравимо емоционално преживяване на бегачите. В маршрутите на маратона се редуват възхитителни гледки и участъци с концентрация на адреналин. Те включват изкачване до връх Голям Тулпан, скално-култов комплекс Божи мост, Лебедови езера, крепостта Устра, светилище Белото Камене, параклисите Св. Атанасий, Св. Екатерина и св. Константин и Елена и много природни забележителности. По време на състезанието, бегачите имат възможност да минават по граничната бразда между Република България и Република Гърция, както и да се насладят на зареждаща музика от родопската гайда на подкрепителните пунктове.

КЗ-2021 в цифри:

- 3 трасета;
- 12 пункта;
- 680 бегачи (251 жени и 429 мъже)
- 90 ученика в 5к;
- 770 усмивки на финала
- 160 доброволци;
- ... много часове от организаторите при подготовката.

Независимо от избраното трасе и времето на пробег, всеки един участник в маратона получи, при финиширане, уникален медал, изработен от орехово дърво и естествени кристали, с името на всеки участник, изписано върху медала. Предоставиха се и 680 стартови пакети, със специални тениски, брандирани и с логото на Програма за развитие на селските райони. Наградният фонд за победителите във всички категории: GBR 5, GBR 23, GBR 53, GBR 85 и категория 50+ по всички трасета, бяха осигурени от Сдружение КЗ Ултра. Чрез проект „КЗ Ултрамаратон“ по мярка 7.5.1-Съхраняване на културното и природно

наследство на територията на МИГ Кирково – Златоград“, бяха изработени рекламни материали, флаери и транспаранти, а за участниците - медали и тениски.

На 26.09.2021 г. пред сградата на „Български пощи“ ЕАД в град Златоград участници и доброволци в Ултрамаратон-КЗ 2021 засадиха дръвчета, продължавайки миналогодишната традиция, в подкрепа на каузата „За един по-зелен Златоград“.

Медали-изработен ръчно от орех и кристал,с гравирано име на участника

КЗ в емоции:

Обръщение от организаторите:

Скъпи приятели,

Третото издание на КЗ УЛТРА вече е в историята. Беше топло, слънчево, емоционално и наситено с прекрасни гледки. Ние, организаторите, искаме да БЛАГОДАРИМ на всички участници в събитието: 🏃 на нашите бегачи, за които правим КЗ УЛТРА; 💎 на нашите спонсори и партньори, без които нямаше да можем да се справим; ❤️ на нашите доброволци, които със своите добри сърца и широки усмивки изпълниха КЗ УЛТРА със смисъл!

Благодарим на всички, че се срещнахме в Златоград, че създадохме незабравими спомени и направихме ЗАЕДНО третото издание на златното приключение на България по-добро от предишните! Бъдете здрави, приятели, и се гответе за КЗ УЛТРА 2022! 😊

Споделено от участниците

Dimi Booth

Напълно съм влюбена в този медал. Уникален. Устойчив. Разказва история. Направен от прекрасни хора. Получено благодарно. Спомен от едно изключително красиво изживяване 💎 Иде ми да го нося като огърлица. Кой знае, може би..

Пирин Галов 😊 се чувства щастлив в Златоград.

26 септември · [Zlatograd, Област Смолян](#) ·

Има състезания има и празници. КЗ Ултра е по много и от двете!

Имах удоволствието да бъда част от приключението и тази година, препускайки по напечените родопски баири с много ултра приятели.

Пети в крайното класиране след Ванката, Божо, Косьо и великолепната Мария Николова. Дай боже всеки, да е в челната шестица в компанията на тези юнаци и юнакини 🤔🤔🤔

П.П И тази година засадохме нови храсти, този път пред пощата в града.

[#K3ULTRA](#)

Natalia Velitchkova ·

В събота на ултрамаратона КЗ в Златоград всички, които стартирахте и финиширахте ме накарахте изключително много да се гордея с Вас! Всеки един от вас бяга с душа и сърце, а това е най-важното! Мисля, че имаме нещо много специално.

Пирин Галов

Ако ги нямаше тези прекрасни доброволци и уюта, който създават по пунктовете, можеше да стана и първи 🤔 Но не съжалявам и се радвам за всяка минута добро настроение и подкрепа, които надявам се взаимно сме си предали 🤔

К3 ULTRA не е само състезание, в което ще провериш себе си. К3 ULTRA е преживяване, споделено с природата и нейното величие

Maya Taneva

К3 УЛТРА 2021, Златоград

К3 – КОРОНА ОТ ЗЛАТО

Обратната страна на медала, всяко зло за добро или как да различиш клин от пататник...

Но първо ще ви разкажа за Белите камъни... Това е едно магично място над Златоград с толкова много хоризонт, красота и кози, че на душата ти едновременно ѝ се иска да хрупа ябълки, да блее от кеф, седнала на сянка нейде под едно родопско равно и да полети чак докъдето стига погледа... ей там до мержелеещият се Тасос..

Да..., виждаше се....

..... Фаворитите финишираха с топли пити. Налазваха ги фотографии, медии, приятели... Подавах медалите на Емилия, за да ги връчва на първенците, а аз и още няколко човека слагаме на всеки един от останалите пресичащи финалната линия. Толкова познати лица! Ухилени, изморени, свежи, ядосани, че не са си направили времето, щастливи, всред горди близки и приятели... И ние се радвахме с тях. Посрещах наравно мои фенове и мои фаворити... Идваха нови, и нови.. Въздухът около мен беше нажежен от емоция. И този път тя не беше заради мой финал, когато ми слагат медал и всичко свършва... Сега преживявах това всеки път, пак, и пак, и пак, държейки медала от другата страна, за да го сложа аз... Отново и отново...

Спирам мига на пауза и се оглеждам... Пъстрата въртележка от лица, цветове, музика, аромати, емоции почти ме грабва да ме завърти като част от пейзажа и само копринения допир на тениската успява да ме въплъти отново...

Държа в ръката си медал. Усещам релефа на дървото, почти вдишвам нюансите на зеленото, примиждавам от блясъка на кристала, стискам здраво медала и вече знам цялата му стойност – лицето заедно с обратната му страна...

Защото обратната страна на медала е да го видиш от другата страна – ти да връчиш, вместо на теб...

Защото на обратната страна на медала е всичко, което стои зад КЗ – явно, скрито, късащо нервите, безсънно, удовлетворяващо, премерено, щедро..

И лично.

Лично е и това, че дочаках Галя, и че преди това тичах със Снагълса до финала (ярък пример за смяна на местата доброволец-състезател) и краката ми се разтрепериха все едно финиширам аз, и че много хора се радваха да получат от моите ръце медал, и грандиозния тортен хепи-бърдей посреднощен финал на Николай, и дърветата с наши имена, посадени от нашите ръце, и подаръците в стартовите пакети на рождениците, и неуморните фотографии, които се разбираха с поглед, за да си сменят фронтовете, и това че момчетата от времеизмерването и тези от радиовръзката са сънували три нощи после имена и цифри, и перфектния във всеки детайл дизайн, и екипът на Боуен терапията, и доброволците, които тръгнаха от Варна и колата им се развали, но дойдоха на стоп, вместо да се върнат... Лично е всяко едно „благодаря” от организаторите към всеки един доброволец, лично е стихотворението на Стефан... Лично е всяко парче родопски клин и пататник (отгоре нямат разлика, трябва да ги опиташ (няколко пъти), за да ги различиш...

КЗ винаги е лично...

Лично е усещането, което остава в теб без значение от коя страна на медала си.

Защото медалът е едно цяло. Пожелавам ви го.

КЗ ULTRA

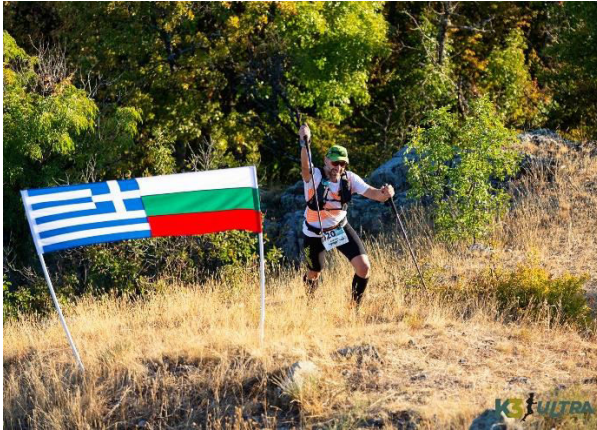
И цитираното стихотворение на Стефан, докоснало дълбоко всеки участник:

КЗ- Корона от Златоград

Родопа, планината, сънено тъмнее,
в утрин ранна, още не изгряла.
гората дивно вятър я люлее,

попътна песен тихо е запяла.
Стартът винаги е в Златоград,
пред нозете на хайдутин Дельо.
„Който тича вечно ще е млад“ –
от древност иде таз повеля.
Маратонците поемат своя път,
поставили на изпит своята воля.
Лъчи от изгрева в очите им блестят,
денят пред тях е песен и умора.
Те тичат, първо през Хасидере,
през закътана Кушла после тичат.
Превалят те била и върхове,
А душите им това обичат.
Маркировката е по граничната бразда,
пред тях са гледки тъй омайни.
„Божия мост“ след Кушла е звезда,
А следват още кътчета потайни.
На пунктовете ги посрещат със любов,
доброволците с усмивка ги даряват.
След такива срещи всеки е готов,
за нови подвизи и нова слава.
Финалът пак е в Златоград,
Венец след подвига огромен.
Денят във тоз хайдушки град
бе ден-съдба и ярък спомен.

Написано от доброволеца Стефан Сираков, който споделя: *„Написах този стих на един дъх, с много респект и уважение към всички маратонци, които вдъхновиха и нас. Посвещавам го както на тях, така и на всички организатори, спонсори и доброволци, на хората от общината и на всички граждани от усмихнатия Златоград, които със своя труд и съпричастие създадоха магията КЗ Gold Border Race-2021. То също е и за младите гайдари и народни певици, за кулинарите с уникални родопски ястия, които превърнаха събитието в желана атракция. Нека винаги ултрамаратонът КЗ да има такава емоция и магия, да ни радва и изпълва с жизненост и усмивки.“*

"Учим се от миналото, живеем в настоящето и създаваме нашето бъдеще"

Средно училище "Никола Йонков Вапцаров" с.Бенковски

Средно Училище "Никола .Вапцаров" с. Бенковски е учебно заведение с традиции и дългогодишна история. Основано през 1933г., то винаги е било средище на духовност и просвета. Повече от 500 ученици от I до XII клас, се обучават в Училището, където са сформирани профили: "Обществени науки" и "Природни науки". Неговите възпитаници намират успешна реализация след дипломирането си, а по време на своето обучение показват високи резултати, както в учебната дейност, така и в участия на национални и регионални състезания. Училището има опит в реализиране на редица проекти и инициативи по Оперативни програми на ЕС, Еразъм, чрез Министерството на образованието и други, а от настоящата година и чрез МИГ Кирково-Златоград.

„Училище за първенци“- такава е визията на ръководство и учители за СУ Бенковски.

В изпълнение на тази своя визия, екипът на СУ „Никола Вапцаров“ с. Бенковски подготви, участва и успешно изпълнява проект чрез МИГ Кирково- Златоград. Проектната идея е насочена към съхраняване на местната идентичност и култура с помощта на дейности, свързани с

опазване и развитие на културното нематериално наследство, както и с възстановяване на традиции, характерни за общината. Проектът е ориентиран и към насърчаване на екологичната култура сред учениците от първи до дванадесети клас и техните родители. За целта се създадоха два тематични клуба – „Клуб на младия самодеец“ и „Клуб на младия еколог“. Младите самодейци, съвместно с техните ръководители, са ангажирани с проучвания, разучавания и изпълнение на местни културни традиции, обичаи, народни песни и танци, характерни за региона. За реализирането на тази клубна дейност по проекта се закупиха 20 комплекта дамски народни носии, 10 комплекта мъжки народни носии, 3 гайди и 1 синтезатор. Вторият клуб, наречен Екоклуб „Орел“, работи по дейности и кампании, свързани с изследване и опазване на природното наследство. За него бяха осигурени компаси, консумативи и предметни награди за еко-състезанията.

- Какви цели се постигат чрез проекта - сега и занапред :

1. Съхраняване на местната идентичност и култура чрез дейности свързани с възстановяване, опазване и развитие на културното нематериално наследство и традиции характерни за общината.

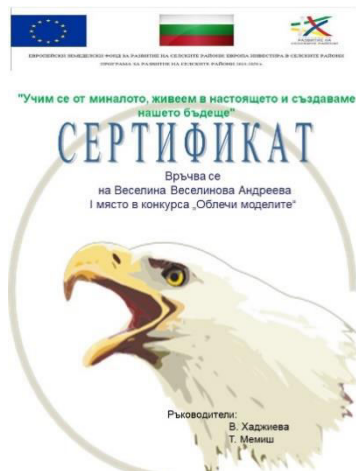
2. Насърчаване на екологичната култура сред учениците, както и сред жителите на с. Бенковски и община Кирково за опазване на природното наследство на селата на територията на МИГ.

В дейностите по проекта са включени учениците от първи до дванадесети клас, както и целия педагогически и помощен персонал на училището, като една част от тях са участници в предвидените дейности, а останалите се ползват от създадените продукти по проекта. Предвидените дейности се осъществиха на територията на двете общини - Кирково и Златоград, като дейностите се извършват последователно и съвместно, по програма-културен календар, популяризиращ местни културни традиции, обичаи, народни песни и танци.

Екоклуб „Орел“ със своите инициативи представи по нетрадиционен начин местното природно богатство. Много хора научиха за причудливите скални феномени край Бенковски и Кушла:

- Гъбата и Крокодила;
- Слонът и Лъвът
- Божи мост;
- Дупчения камък;
- Костенурките;
- Пещерите и.....;

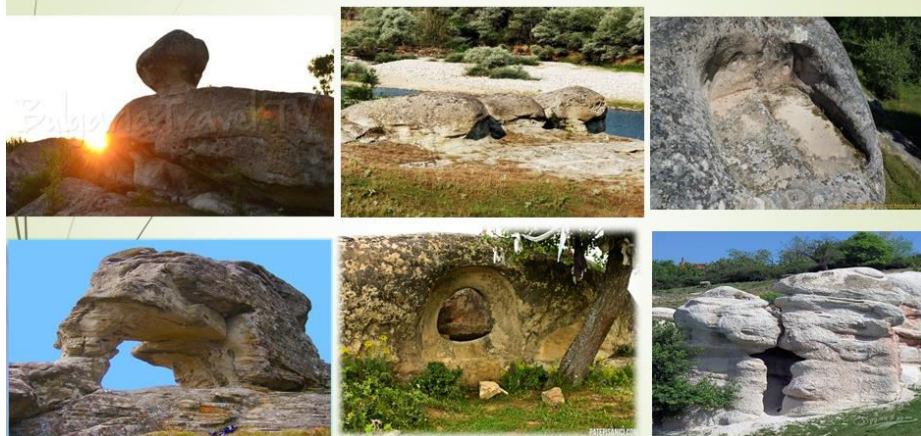

Природното богатство на територията – истинско съчетание на изваяни форми, провокиращи въображението фигури, неповторими гледки и красота навсякъде около нас.

Младите еколюбители използваха различни способности за провокиране на интереса към природните красоти около нас – Фотоконкурс „Забележителностите, които ни заобикалят“, Ековикторина, Есе „С любов и грижа към природата“, Икебана, Саксии от отпадъчни продукти, Облечи моделите, Еко-акция „Това не ми харесва“, Чай от природната аптека и др.

Природни забележителности в община Кирково, споделени от Радисвета Караджова

Разговаряме със Съби Хаджиев- директор на училището:

1. Как накратко бихте описали Вашето Училище?

- Училището в с. Бенковски е училище с традиции и иновации. Към момента в него се обучават около 500 ученици. Съставът на педагогическия персонал се състои от 51 учители, които ежегодно се включват в различни обучения и проекти, за да усъвършенстват своите професионални умения.

2. Какво Вашето Училище успя да постигне чрез проекта?

- Благодарение на Програмата за развитие на селските райони и МИГ Кирково- Златоград се осъществи проект „Учим се от миналото, живеем в настоящето и създаваме нашето бъдеще“. Създадох се два клуба- „Млад самодеец“ и „Орел“. Чрез дейността на двата клуба се реализираха дейности, които допринесоха за подобряване на материално-техническата база- оборудване на кабинет по музика в училище, закупуване на народни носии и музикални инструменти.

3. Бихте ли се възползвали и от други възможности, предоставяни чрез МИГ и защо?

Да. Бихме се възползвали, защото тези проектни дейности развиват способностите на учениците в различни области, а също така формират положително отношение към околната среда и подобряват отношението към учебния труд. Не на последно място ще кажа, че чрез тези дейности успяваме да привлечем и родители, които принципно са с по- ниска активност в училищния живот.

Представяме мнението и на ръководителите на двата клуба, изградени по проекта:

Как бихте описали процеса по изпълнение на проекта?

Симеон Николов, ръководител на клуб „Млад самодеец“

Доволни сме от включването на нашето училище в мярка 7.5.1 от Програмата за развитие на селските райони, защото благодарение на работата по проекта, учениците ни имат вече музикален кабинет, който създава атмосфера за развитие в областта на музикалното изкуство. Чрез закупените музикални инструменти учениците имат възможност да се докоснат до вълшебния звук на гайдата и музиката. Красота и обаяние откриха учениците в закупените по проекта носии.

Участниците в клуба „Млад самодеец“ развиваха своя талант, като ентузиазирано проучваха и събираха автентични песни от родния край, описваха обичаи и традиции, характерни за родния край. Много интересна се оказа срещата на участниците в клуба с местната изпълнителка на народни песни Динка Менова. Проведе се беседа на тема „Мястото на фолклора в нашето съвремие“. Динка Менова изпълни автентични песни, а срещата завърши с общо изпълнение на народна песен.

Водичка Хаджиева, Ръководител на Екоклуб „Орел“ :

Създаденият екоклуб „Орел“ постигна целите си – възпитаване на екологична култура, формиране на усет към естетичното и красивото, осмисляне на свободното време на учениците. Учениците участваха с интерес в дейностите като показаха любознателност и проявиха оригиналност, творчество и креативност. Споделиха, че биха се включили отново в подобни дейности, защото самите те установяват, че развиват своите качества и умения с участието си в клубните дейности- екоакция, екопослание, аранжиране на цветя, ековикторина, избори моята екопътека, изработване на изделия от рециклирани материали и др. Участниците в различните дейности получиха сертификати, а на отличилите се ученици бяха връчени грамоти и предметни награди.

Родителите също споделиха своето удовлетворение от дейността на клуба, тъй като те имаха възможността да видят направеното от учениците на изложбите в училище.

Как видяха природната красота на своя край нашите участници?

Стъпиш ли веднъж на таз земя
сърцето си завинаги оставяш там.
Тя пленява те с неземна красота,
от магията на древността си завладяан.

Всеки полъх те кара да потръпнеш,
полъх на минало, на непознати светове.
От вълнение чак не можеш да преглътнеш,
защото знаеш, че това са земи на Богове!

Минаваш през мостове, строени в древността,
които ревниво пазят своята тайна.
Вслушваш се в на вековните дървета песента,
песен родопска- изстрадана, завладяващо омайна!

С орлов поглед видя ли ти морето,
там високо от връх Вейката, кажи?
Гюмюрджински снежник разтуптя ли ти сърцето
със своите вековни букови гори?

Там изваяни изящно са скалите,
ще видиш Гъба, Лъв, Слон и Крокодила!
Природата- скулптор най- велик е
и в тез земи чудеса е сътворила!

ПРОЕКТ: „Учим се от миналото, живеем в настоящето и създаваме нашето бъдеще“

финансиран по ПРСР чрез МИГ –Кирково-Златоград, Мярка 7.5.1 „Инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство на територията на МИГ;

Стойност на проекта: 19 400.00 лв

[E-mail: soubenkovski@abv.bg](mailto:soubenkovski@abv.bg)

СУ „Никола Вапцаров“ с. Бенковски, Директор - Съби Хаджиев

Заклучение

„С поглед към миналото, с мисъл за бъдещето!“

Уважаеми Читатели,

Представихме три от одобрените девет проекта чрез МИГ Кирково-Златоград по иновативната мярка 7.5.1 за популяризиране на културното наследство и природно богатство. Надяваме се чрез тях да почувствате енергията на организаторите и емоцията на участниците. Да усетите как съхраняването на живата памет и традициите, на материалните и природни обектите се вписва в цялостния облик на всяко населено място от нашата територия. Културното наследство и природно богатства са едни от елементите, които определят уникалността на всяко кътче в страната ни. Запазването и популяризирането им, създава неповторима атмосфера, одухотворява местните жители, привлича туристи.

И да се върнем към споделените истории с думите на самите участници:

- *Страхотна топлина за година време!*
- *Един наистина по-различен празник, пресъздал цветните багри и живината на Старцево.*
- *Това Ви отличава от всички безразлични и придава на лицата Ви сияние и красота.*
- *„СУ Бенковски - Училище за първенци“
Стъпиш ли веднъж на таз земя
сърцето си завинаги оставяш там.
Тя пленява те с неземна красота,
от магията на древността си завладян.*

- *КЗ – КОРОНА ОТ ЗЛАТО*
- *Нека винаги ултрамаратонът КЗ в Златоград да има такава емоция и магия, да ни радва и изпълва с жизненост и усмивки.“*
- *Лично е всяко едно „благодаря“ от организаторите към всеки един доброволец, лично е стихотворението на Стефан... Лично е всяко парче родопски клин и пататник (отгоре нямат разлика, трябва да ги опиташ (няколко пъти), за да ги различиш...КЗ винаги е лично...*
- *С много респект и уважение към всички маратонци, които вдъхновиха и нас. Посвещавам го както на тях, така и на всички организатори, спонсори и доброволци, на хората от общината и на всички граждани от усмихнатия Златоград, които със своя труд и съпричастие създадоха магията КЗ Gold Border Race-2021*

Надяваме се тези истории да вдъхновят и Вас, за нови идеи, за съпричастност, за нови магии в Златоград и Кирково!